

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ХОРЕОГРАФІЇ**

Назва освітнього компоненту <i>обов'язковий /вибірковий</i>	Теорія культури (з елементами медіаграмотності) вибірковий
Рівень вищої освіти Освітня програма	другий (магістерський) перший (бакалаврський) Освітньо-наукова програма “Середня освіта. Музичне мистецтво” (за видами). Магістр ОПП Середня освіта. Музичне мистецтво. Магістр Освітньо-професійна програма “Середня освіта. Музичне мистецтво”. Бакалавр
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	парний
Викладач	Антоненко О. М.
Профайл викладача	
Контактний тел.	+380982387398
E-mail:	antonenkoalexandr@ukr.net
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру освітніх дистанційних технологій МДПУ ім. Б. Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=820

1. АНОТАЦІЯ ДО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Освітній компонент «Теорія культури (з елементами медіаграмотності)» спрямований на збагачення і розширення теоретичних та аналітичних знань студентів з теорії та історії світової культури, формування творчої активності майбутніх вчителів. Вивчення курсу сприятиме осмисленню сутності культури та культурної еволюції, значення художньої культури в життєдіяльності людини й соціальних груп, культурних досягнень світової і вітчизняної культури тощо. Інтеграція у навчальний курс «Теорія культури» медіаграмотності дозволить отримати студентам певні знання і вміння з основ інфомедійної грамотності та критичного мислення.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою навчальної дисципліни «Теорія культури (з елементами медіаграмотності)» є вивчення теоретичних питань пов'язаних з сутністю культури, її структурою, типологією, функціями, взаємозв'язком культури з економічними, політичними, мистецькими й іншими суспільними процесами, співвідношенням загальнолюдських та національних культурних цінностей, традицій і новацій у культурі та мистецтві; засвоєння фундаментальних знань, що стануть у нагоді при викладанні «Художньої культури» та «Мистецтва» у загальноосвітній школі.

Основними завданнями дисципліни «Теорія культури (з елементами медіаграмотності)»: оволодіння студентами системних знань з теоретичної культурології, історії світової та української художньої культури; освоєння різних культурологічних концепцій; допомога студентській молоді в досягненні гуманістичного характеру розвитку та взаємозв'язку світової й української художньої культури, долучитися до культурної скарбниці людства, національної культури України зокрема; забезпечення культурно-світоглядного становлення особистості студента; оволодіння студентами навичками медіаграмотності та критичного мислення.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до оволодіння основами філософії, логіки, психології, культурології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури особистості, її соціалізації та актуалізації естетичних, художніх, професійних цінностей і втілення у життя морально-етичних норм.

ЗК 3. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати професійні проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій

ЗК 6. Здатність до опанування основних методів та способів вирішення комунікативних завдань професійної діяльності, вміти аналізувати логіку висловлювань реципієнтів з позицій норм толерантності та ефективної праці в педагогічному колективі.

Інші загальні компетентності за погодженням з гарантом ОП

Фахові компетентності:

ФК-5. Здатність до опанування сучасними мистецько-педагогічними, інформаційними і комунікаційними технологіями у процесі професійної діяльності педагога-музиканта;

ФК-9. Здатність до інтернаціонального охоплення специфіки складників музично-риторичного тезаурусу національних музичних мов;

ФК-9. Здатність до розуміння еволюції культури та музичного мистецтва як відображення основних тенденцій суспільно-історичного розвитку країни.

Інші спеціальні компетентності за погодженням з гарантом ОП

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Прн 5. Аналізувати різні наукові концепції у контексті історії становлення педагогіки мистецтва та формулювати власні принципи та методи навчання; формулювати та вдосконалювати важливу дослідницьку задачу, для її вирішення збирати необхідну інформацію та впорядковувати висновки, які можна захищати в науковому контексті;

Прн 10. Управляти художньо-педагогічною інформацією (здатність знаходити, аналізувати, систематизувати спеціально-професійну інформацію з різних джерел);

Прн 15. Працювати результативно в групах, локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження та відповідати за організацію періодів роботи;

Прн 20. Участь з доповідями на конференціях, семінарах, форумах.

Інші програмні результати за погодженням з гарантом ОП

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Загальна кількість годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота
	Лекція	Семінарське заняття	Практичне заняття	
120 год. – 4 кр.	40	-	20	60

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- ☐ Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- ☐ Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- ☐ Вчасно та самостійно виконувати періодичні контрольні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1.						
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ						
7	Тема 1. Становлення теоретичної культурології та зміст категорії «культура»	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

6	Тема 2. Медіа в системі сучасної культури.	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	10,18,19,23, 27		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 3. Маніпулятивні можливості медіа	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	10,18,19,23, 27		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 4. Системні характеристики культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 5. Методологія та методи дослідження культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 6. Семіотика культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 7. Еволюціоністська та неоеволюціоністська концепції культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший

						періодичний контроль)
5	Тема 8. Цивілізаційна модель культури в працях М. Данилевського, О. Шпенглера та А. Тойнбі	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 9. Ігрова концепція культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	10 – 17, 20 – 22, 24 – 26, 29, 30		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 10. Психоаналітичні концепції культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	10 – 17, 20 – 22, 24 – 26,		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 11. Концепція масової та елітарної культури	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	10 – 17, 20 – 22, 24 – 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
5	Тема 12. Розвиток культурологічної думки в Україні	Лекція (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	10 – 17, 20 – 22, 24 – 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший

						періодичний контроль)
6	Тема 13. Типологія культури	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	10 – 17, 20 – 22, 24 – 26		5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА В СИСТЕМІ ЕВОЛЮЦІЇ КУЛЬТУРИ						
7	Тема 14. Культура та мистецтво первісного суспільства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
7	Тема 15. Стародавні цивілізації Сходу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
8	Тема 16. Художня культура періоду Античності	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
8	Тема 17. Культура та мистецтво європейського Середньовіччя	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий

						періодичний контроль)
8	Тема 18. Культура та мистецтво епохи Відродження	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 19. Художні стилі в культурі Нового Часу і Просвітництва	Лекція (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
8	Тема 20. Мистецтво Новітньої епохи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1 – 9, 10 – 17, 20 – 22, 24 - 26			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Становлення теоретичної культурології та зміст категорії «культура».	1. Широта явищ, що охоплює культура. 2. Перші уявлення про культуру в Античний період. 3. Виникнення й історична еволюція поглядів на культуру в європейській філософській думці Нового часу та Просвітництва.

Тема 2. Медіа в системі сучасної культури.	Функції медіа в сучасній культурі. 2. Типи медіа 3. Вплив медіа на різні сфери культури
Тема 3. Маніпулятивні можливості медіа	1. Основні прийоми маніпуляції в медіа. 2. Цільова аудиторія та вразливі групи 3. Наслідки маніпуляції в медіа 4. Як протистояти маніпуляції в медіа
Тема 4. Системні характеристики культури.	1. Форми, різновиди та галузі культури. 2. Матеріальна та духовна культура. 3. Основні функції культури.
Тема 5. Методологія та методи дослідження культури.	1. Сучасні методи аналізу інформації (Критичне мислення як засіб аналізу інформації, Відокремлення фактів від суджень, На що варто звернути увагу в матеріалах з фото, На що варто звернути увагу в соціальних мережах, На що варто звертати увагу в інформації з ТБ). 2. Практичні приклади аналізу медіатекстів.
Тема 6. Семіотика культури	1. Основні поняття семіотики культури 2. Функції семіотики культури 3. Методи семіотики культури 4. Застосування семіотики культури
Тема 7. Еволюціоністська та неоеволюціоністські концепції культури.	1. Теорії ранніх еволюціоністів та абсолютизація принципу безперервності історичного розвитку (Г. Спенсор, Е. Тейлор, Л. Морган).
Тема 8. Цивілізаційна модель культури в працях М. Данилевського, О. Шпенглера та А. Тойнбі.	1. Теорія культурно-історичних типів М. Данилевського.

Тема 9. Ігрова концепція культури.	1. Сутність гри як явища культури. 2. Медіагра як засіб формування медіаосвітньої компетентності учнів ЗОШ.
Тема 10. Психоаналітичні концепції культури.	1. Культурологічна концепція З. Фрейда.
Тема 11. Концепція масової та елітарної культури.	1. Поняття та типологія еліти. 2. Масова культура як різновид культури суспільства.
Тема 12. Розвиток культурологічної думки в Україні	1. Погляди на культуру в українській філософській думці XVI–XVIII ст. 2. Українська культурологічна думка XIX ст.
Тема 13. Типологія культури	1. Класифікація культур за географічним поширенням 2. Класифікація культур за історичним розвитком 3. Класифікація культур за духовними цінностями 4. Класифікація культур за мовними ознаками
Тема 14. Культура та мистецтво первісного суспільства	1. Загальна характеристика та періодизація первісної епохи.
Тема 15. Стародавні цивілізації Сходу	1. Культура та мистецтво Стародавньої Месопотамії. 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту.
Тема 16. Художня культура періоду Античності	1. Мистецтво Стародавньої Греції

Тема 17. Культура та мистецтво європейського Середньовіччя	1. Характерні риси культури епохи середньовіччя 2. Образотворче мистецтво та архітектура середньовіччя.
Тема 18. Культура та мистецтво епохи Відродження	1. Періодизація та розвиток мистецтва періодів італійського Відродження.
Тема 19. Художні стилі в культурі Нового Часу і Просвітництва	1. Загальні особливості, що притаманні культурі Нового часу. 2. Характерні особливості стилю бароко. 3. Класицизм як ідейно-художня система та стиль мистецтва.
Тема 20. Мистецтво Новітньої епохи	1. Імпресіонізм та його сутність. 2. Культура та мистецтво модернізму.

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Становлення теоретичної культурології та зміст категорії «культура»	XX століття та поява нових парадигм у культурології
Тема 2. Медіа в системі сучасної культури.	Обговорення теми. Виконання практичних вправ з інфомедійної грамотності (див. додаток до робочої програми).
Тема 3. Маніпулятивні можливості медіа.	Обговорення теми. Практичні приклади інформування, пропаганди, джинси, фейків, маніпулятивних матеріалів. Аналіз медіатекстів.

Тема 13. Типологія культури	Обговорення теми. Культурні регіони світу та їх характеристики. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).
Тема 14. Культура та мистецтво первісного суспільства	Обговорення теми. Опитування. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).
Тема 15. Стародавні цивілізації Сходу	Обговорення теми. Опитування. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).
Тема 16. Художня культура періоду Античності	Обговорення теми. Опитування. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).
Тема 17. Культура та мистецтво європейського Середньовіччя	Обговорення теми. Опитування. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).
Тема 18. Культура та мистецтво епохи Відродження	Обговорення теми. Опитування. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).
Тема 20. Мистецтво Новітньої епохи	Обговорення теми. Практичні вправи (див. додаток до робочої програми).

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Становлення теоретичної культурології та зміст категорії «культура».	1. Становлення теоретичної культурології у ХХ столітті. 2. Розуміння «культури»: онтологічні проблеми сутності. 3. Співвідношення понять культура та цивілізація. 4. Зв'язок теоретичної культурології з іншими гуманітарними науками.

Тема 2. Медіа в системі сучасної культури.	1. Зв'язок медіа та культури в умовах сучасності. 2. Система сучасних медіа в Україні. 3. Медіа як найбільш потужний засіб масової інформації та комунікації в сучасному світі. 4. Вплив медіа на окремі соціальні та вікові прошарки суспільства
Тема 3. Маніпулятивні можливості медіа.	1. Цензура та її сфери, негативні та позитивні сторони. 2. На що варто звернути увагу в медіатексті (заголовки, емоції, джерела, факти та логіка, експерти, очевидці). 3. Журналістські стандарти (оперативність, точність, збалансованість, достовірність, відокремлення фактів від суджень, повнота інформації).
Тема 4. Системні характеристики культури.	1. Мистецтво як елемент культурної еволюції та естетичний феномен. 2. Релігія та міфологія в системі культури. 3. Наука як явище культури.
Тема 5. Методологія та методи дослідження культури.	1. Культура як цілісний об'єкт вивчення. 2. Основні підходи та методи культурологічних досліджень.
Тема 6. Семіотика культури.	1. Культура як сукупність знакових систем. 2. Знакові теорії в трудах Ч. Пірса та Ф. де Соссюра. 3. Структурно-семіотична концепція Ю. Лотмана. 4. Семіотика як засіб пізнання культури.
Тема 7. Еволюціоністська та неоеволюціоністські концепції культури.	1. Відродження еволюційного підходу до розвитку культури в культурологічних концепціях Л. Уайта, Д. Стюарда, Е. Сміта, М. Харрісона.

Тема 8. Цивілізаційна модель культури в працях М. Данилевського, О. Шпенглера та А. Тойнбі.	1. Концепція культури О. Шпенглера. 2. Теорія культури А. Тойнбі.
Тема 9. Ігрова концепція культури.	1. Й. Хейзінга та його труд «Homo Ludens» (людина граюча).
Тема 10. Психоаналітичні концепції культури.	1. Аналітичні дослідження культури в роботах К. Юнга.
Тема 11. Концепція масової та елітарної культури.	1. Сучасні тенденції розвитку масової культури. 2. Проблеми масової та елітарної культури в роботах Х. Ортега-і-Гассета.
Тема 12. Розвиток культурологічної думки в Україні	1. Українська культурологічна думка XX – початку XXI ст.
Тема 13. Типологія культури	1. Історичні типи культур. 2. Поняття світової та національної культури
Тема 14. Культура та мистецтво первісного суспільства	1. Особливості мистецтва первісного суспільства.

Тема 15. Стародавні цивілізації Сходу	1. Самобутність художньої культури Стародавньої Індії. 2. Самобутність художньої культури Стародавнього Китаю.
Тема 16. Художня культура періоду Античності	1. Мистецтво Стародавнього Риму.
Тема 17. Культура та мистецтво європейського Середньовіччя	3. Мистецтво Візантії як історико-культурний феномен. 4. Мистецтво Київської Русі в загальному руслі середньовічної європейської культури.
Тема 18. Культура та мистецтво епохи Відродження	1. Антропоцентризм та гуманізм як характерні риси епохи Відродження. 2. Північний Ренесанс.
Тема 19. Художні стилі в культурі Нового Часу і Просвітництва	1. Естетика та характерні риси рококо. 2. Романтизм як світоглядний, загальнокультурний та мистецький рух. 3. Реалізм в епосі Нового Часу.
Тема 20. Мистецтво Новітньої епохи	1. Культура та мистецтво постмодернізму. 2. Нові види мистецтва в сучасній культурі.

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Спостереження за навчальною роботою студентів, де враховуються увага, старанність студента, його реакція на запитання викладача, відповіді студентів, бажання взяти участь у роботі щодо доповнення, рецензування відповідей однокурсників, характер запитань викладачу, товаришам, загальний інтерес до пізнавальної діяльності.
2. Усне опитування (індивідуальне і фронтальне).
3. Групове опитування.
4. Комбіноване опитування.
5. Письмовий контроль: перша і друга контрольні точки.
6. Практичний контроль.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт семестру (перша і друга контрольні точки). Контрольна робота включає три питання та передбачає розгорнуті письмові відповіді на них. Перша контрольна (перший семестр) робота включає питання з тем Блоку 1.ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ, друга контрольна робота – Блок 2. ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА В СИСТЕМІ ЕВОЛЮЦІЇ

7. Підсумковий контроль - залік

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації, творчі проекти), періодичного контролю (періодична контрольна робота). За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі, результати яких є складовою результатів контрольних точок першої і другої. Результати контрольної точки є сумою поточного (максимально 20 балів) і періодичного контролю у формі тестових завдань (максимально 30 балів). Максимальна кількість балів за контрольну точку складає 50 балів.

Підсумковим контролем є залік. Загальний рейтинг з дисципліни складається з суми балів першого і другого періодичних контролів

Критерії оцінювання практичних занять

«5» балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань; вільно використовує професійно-орієнтований тезаурус; демонструє вміння використовувати новітні освітні технології; засвідчує власну самоорганізацію, що містить у собі здатність до планування, контролю, регуляції та аналізу власних навчальних дій та практичної роботи.
«4» бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом: зміст теоретичних запитань і практичних завдань недостатньо повно розкриті; професійно-орієнтований тезаурус використовує з незначні помилками; уміння використовувати новітні освітні технології; власну самоорганізацію (контроль та регулювання) навчальних дій частково здійснюється за допомогою педагогічної підтримки.
«3» бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання окремих положень, допускаючи істотні неточності та помилки; професійно-орієнтований тезаурус використовує за педагогічною підтримкою; уміння використовувати новітні освітні технології на слабкому рівні; здатність самоорганізації та аналізу власних навчальних дій та практичної роботи здійснюється за допомогою педагогічної підтримки.
«2» бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який фрагментарно володіє навчальним матеріалом викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань; професійно-орієнтований тезаурус на поверховому рівні; демонструє вміння використовувати новітні освітні технології на загальносуспільному рівні; не демонструє здатність до самоорганізації, аналізу власних навчальних дій та практичної роботи носить не адекватну оцінку.
«1» балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом або володіє навчальним матеріалом на рівні загальних суджень чи інтуїтивному мисленні, допускаючи істотні помилки; не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або вирішує їх за наявності постійної педагогічної підтримки; не використовує

професійно-орієнтований тезаурус; демонструє вміння використовувати новітні освітні технології на загальносупільному рівні; не демонструє здатність до самоорганізації або аналізу власних навчальних дій та практичної роботи.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів – 30.

П'ять тестових завдань по 2 бали – 10 балів.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

Розгорнуті відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10-9 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу..

8-7 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6-5 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня

Критерії оцінювання самостійної роботи.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyyu/dokumenty-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-ovsitnogo-p/> самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових академічних занять. Метою самостійної роботи здобувача є засвоєння в повному об'ємі освітньої програми і освітнього компонента та послідовне формування навичок ефективної самостійної і професійної діяльності. Основними видами самостійної роботи студентів у межах освітнього компоненту є підготовка до аудиторних занять, пошуково-аналітична робота щодо винесених для самостійного опрацювання окремих тем. Питання і завдання, винесені на самостійне опрацювання. Згідно «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyyu/dokumenty-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-ovsitnogo-p/>, самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі завдання, що винесені для самостійного опрацювання здобувачами оцінюються як частина теми практичн

Критерії оцінювання підсумкового (семестрового) контролю

Результати за всі практичні обчислюються як середньозважена оцінок (max=20 до першої контрольної точки + max=20 до другої контрольної точки). Теми для самостійного опрацювання, оцінюються як частина практичного заняття.

Освітній компонент оцінюється у 100 балів.

Для зарахування **заліку** достатньо 60 балів.

Екзамен оцінюється у 100 балів. Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Підсумкова оцінка виставляється як середньозважена оцінок за семестри та результатів екзамену.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>.

10. Література

Основна:

1. Баканурський О. Г. Культурологія: курс лекцій. Київ : Професіонал, 2004. 204 с.
2. Бокань В. Культурологія: навч. посіб. Київ : МАУП, 2004. 136 с.
3. Британ В. Т. Культурологія: Навч. посіб. / В. Т. Британ, Т. О. Бруй, О. Ю. Висоцький та ін. – Дніпропетровськ, 2004. – 160 с.
4. Волков С. Нові тенденції розвитку культурологічної думки в Україні. Культурологічна думка. 2009. № 1. С. 86 – 91.
5. Герчанівська П. Е. Культурологія: навч. посібник / За ред. В. І. Панченка. Київ : Університет «Україна», 2006. 323 с.
6. Гриценко Т. Б. Культурологія: Навч. посіб / Т. Б. Гриценко С. С. П. Гриценко С. П., А. Ю. Кондратюк та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 392 с.
7. Історія світової та української культури / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Решко. Київ : Літера, 2000. 464 с.

8. Історія світової культури / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. К.: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
9. Калашникова О. Л. Українська та зарубіжна культура: лекції. Дніпропетровськ, 2003. – 220 с.
10. Конспект уроків з основ медіаграмотності учнів загальноосвітніх шкіл / О. П. Мокрогуз, О. В. Волошенюк та інші; за науковою редакцією В. Ф. Іванова. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 132 с.
11. Коневич О. Культурологія : навчальний посібник / О. В. Коневич, І. Я. Юркевич. Тернопіль: Богдан, 2014. 88 с.
12. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
13. Культурологія: теорія та історія культури: навч. посіб. / За ред. І. І. Тюрменко. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 370 с.
14. Культурологія: навч. посіб / Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, А. Ю. Кондратюк та ін. Київ :Центр навчальної літератури, 2009. 392 с.
15. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / За ред. А. Яртися та В. Мельника. Львів: Світ, 2005. 568 с.
16. Лобас В. Х. Українська і зарубіжна культура: навч. посібник Київ: МАУП, 2000. 224с.
17. Матвеева Л. Л. Культурологія: курс лекцій: навч. посібник. Київ : Либідь, 2005. 512 с.
18. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Редактор-упорядник В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
19. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.
20. Основи культурології: навч. посіб. / За ред. Л. О. Сандюк та Н. В. Щубелки. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 400 с.

21. Панич О. С. Теорія культури: Навчально-методичний посібник. Донецьк : ДНУ, 2009. 116 с.
22. Подольська Є. А., Лихвар В. Д. Культурологія: навч. посіб. Харків: Золоті сторінки, 2003. 248 с.
23. Практична медіаосвіта: авторські уроки / Редактор-упорядник В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна та В. В. Літостанського. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.
24. Українська культура в європейському контексті / За ред. Ю. П. Богуцького. К.: Знання, 2007. – 670 с.
25. Українська культура : історія і сучасність : навч. посібник / за ред. Черепанової С.О. Львів : Світ, 1994. 456 с.
26. Федорова І. І. Культурологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. К. : НТУУ КПІ, 2009. 156 с.
27. Формування медіаграмотності педагогів: Навчально-методичний посібник / за загал. редакцією Л. Д. Покроєвої. Харків: Академія неперервної освіти, 2014. 236 с.
28. Шейко В. М. Історія української культури / В. М. Шейко. – Харків : ХДАК, 2001. – 400 с.
29. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури / Пер. з англ. О.Мокровольського. — Київ: «Основи», 1994. — 250 с.

Допоміжна:

30. Берн Е. Ігри, у які грають люди / переклад з англ. К. Меншикової. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 256 с.
31. Гіптерс З. В. Культурологічний словник-довідник. К.: Професіонал, 2006. 328 с.
32. Горський В. С. Філософія в українській культурі (методологія та історія). Київ: Центр практичної філософії, 2001. 236 с.
33. Забужко О. С. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. Київ: Основи, 1993. 123 с.

34. Павленко Ю. В. Історія світової цивілізації: соціокультурний розвиток людства: навч. посібник. К. : Либідь, 1996. 360 с.
35. Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація. (кінець XIX – початок XXI ст.) : монографія. Харків : Основа, 2001. 520 с.

10. Орієнтовна тематика рефератів

1. Сутність і структура художньої культури.
2. Художня культура як синтез художньої та естетичної діяльності.
3. Роль художньої культури у формуванні духовності людини.
4. Мистецтво як мова культури.
5. Роль художнього образу в розвитку мистецтва.
6. Основні чинники виникнення еволюціоністської моделі розвитку культури в період Нового часу.
7. Характерні риси цивілізаційної моделі культури.
8. Погляди на культуру в наукових працях З. Фрейда.
9. Концепція культурного діалогу К. Юнга.
10. Поняття семіотики та її категорії.
11. Л. Уайт та його внесок у становлення теоретичної культурології.
12. Структурна антропологія К. Леві-Стросса.
13. Внесок Григорія Сковороди в розвиток української культурологічної думки.
14. Погляди на культуру представників Кирило-Мифодіївського товариства
15. Виникнення та розвиток ранніх форм релігій.
16. Синкретизм первісного мистецтва.

17. Образотворче мистецтво та архітектура Вавилону.
18. Конфуціанство як духовна основа китайської культури.
19. Буддизм як релігійно-філософське вчення.
20. Роль індуїзму в розвитку індійської культури.
21. Міфологія у світогляді стародавніх греків.
22. Мистецтво архаїчної доби.
23. Пам'ятки мистецтва Стародавнього Риму.
24. Особливості давньоєгипетської релігії та міфології.
25. Архітектура, скульптура та живопис Стародавньої Індії.
26. Роль давньоєгипетського жрецтва в розвитку мистецтва.
27. Живопис у Візантії.
28. Храмова архітектура доби Київської Русі.
29. Вплив християнства на розвиток мистецтва Середньовічної Європи.
30. Антропоцентризм та гуманізм в художній культурі доби Відродження.
31. Культура українського бароко та її основні характеристики.
32. Іслам і мистецтво.
33. Мистецтво доколумбової Америки.
34. Романський стиль в архітектурі.
35. Готичний стиль в західноєвропейському мистецтві.
36. Реалізм як феномен художньої культури.
37. Основні течії модернізму та авангардизму.

38. Проблема збереження художньої спадщини в Україні.
39. Українська культура та сучасні глобалізаційні виклики.
40. Історія виникнення та етапи формування медіа простору.
41. Засоби масової інформації у сучасному соціокультурному просторі.
42. Дидактичний і виховний потенціал медіа.
43. Маніпулятивні можливості медіа.
44. Медіа як чинник морального виховання молоді.
45. Інформаційні фактори сучасного розвитку художньої культури.
46. Захист від маніпулювання з боку засобів масової інформації.
47. Роль медіа у формуванні світогляду різних верств населення.
48. Медіаграмотність як важлива риса сучасного педагога.
49. Медіаграмотність як засіб розвитку критичного мислення молоді.
50. Психологія та її зв'язок з маніпулятивними можливостями медіа.
51. Журналістські стандарти в західній Європі та Україні.

Затверджено на засіданні кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії протокол № 2 від 5.09.2023 р.